

« »

« »

« »

« : »

« »

« »

« »

« »

»

« »

.« »

« »

«

. « »

« »

-«

»

()

.

:

()

-

()

()

« »

()

(.)

« »

« »

:

»:()

« . »

)

(

)

()

«

.. (

)

(

-

« »

()

-

«

»

..

()..

»

.«

()

)

:(

-

« »

()

(.)

()

« »

()

()

()

()

(

-

)

-)
 (
 : : :
 « » : «() »
 . () « »
 [] »:(« »
 : .())
 : : (
 « : : !! : ()
 ...» : ()
 . «
 « »
 « »
 « »
 « »
 « »
 « »
 « » : « »
 « » « »
 : :

« »

« »

()

:

.« »

« »

()

()

()

.«"

"

« »

»

()

:«

»

« »

« »

()

()

« »

« »

»

.«()

. «

()

()

« »

:

.« » »

()

(-)

: « »

« »

« »

« »

← »

«

« »

« »

)

(

.()

()

:

[]

[]

»

()

:

:

()

«

« »

.« »

« »

« »

« »

:

« »

»

.« »

.«

« »

« »

« »

()

- -
 . ()
 » : - -
 « - - -
 . - -
 : - : -
 . ()
 . - . () -
 () -
 / . () -
 . () -
 : « » - « »
 . - . () -
 . - (-) -
 () -
 . - . -
 . - « » -
 « » -
) -
 . (-
 . -

« »

- : -

()

. -

« »

.

کاربرد لقب «امیرالمؤمنین» در تاریخ اسلام

صادق آئینه‌وند،^۱ حامد منتظری مقدم^۲

«حکومت» در پژوهش‌های تاریخی درباره جوامع مختلف، مورد اهتمام خاص قرار دارد. زیرا این موضوع به به دقت در اشکال گوناگون بررسی و پژوهش شده است. همین گونه لقب «حاکم» در سطوح مختلف بر حسب درجات مورد عنایت قرار داشته است و متناسب با شان و مکان آن در پژوهش‌هایی انجام پذیرفته است. در این پژوهش، ظهور اصطلاح «امیرالمؤمنین» و حدود سطح استعمال و کاربرد آن مورد توجه قرار گرفته است.

باید گفت که تحقیقات زیادی درباره نظام سیاسی در اسلام به ثمر رسیده ولی نسبت به لقب امیرالمؤمنین به اعتبار یک لقب حکومتی و تاریخی کمتر بحثی صورت گرفته است. این مقاله می‌خواهد در این زاویه وارد بحث شود و به این نیاز پژوهشی پاسخ دهد.

واژگان کلیدی: امیرالمؤمنین، فقه اللغة، فرهنگ اجتماعی، خلافت، تاریخ اسلام.

۱. استاد، گروه تاریخ، دانشگاه تربیت مدرس

۲. دانشجوی دکترا، گروه تاریخ، دانشگاه امام خمینی (ره).